

UČIM SE UČITI

Pripravila: Petra Klepec

POGOJI ZA UČENJE

1. DOBRO TELESNO POČUTJE

Za uspešno učenje je potrebno dobro telesno počutje. **NE SMEŠ BITI ŽEJEN ALI LAČEN** in **BITI MORAŠ PRIMERNO SPOČIT**.

Najmanj so utrujeni tisti, ki se učijo enakomerno skozi vse leto. Najbolj utruja strnjeno učenje. Najmanj pa se utrušiš pri učenju predmetov, ki so za posameznike najbolj zanimivi. **ZANIMANJE JE NAJBOLJŠE SREDSTVO ZA ZMANJŠEVANJE UTRUJENOSTI**.

Učinkovito sredstvo za zmanjševanje utrujenosti so **ODMORI**, ki pa ne smejo biti predolgi. Po predolgem odmoru bi se moral »segreti« znova. Bolje je imeti več krajših premorov po 5 minut.

Za odpravljanje psihične utrujenosti je dober **AKTIVNI POČITEK**, ko za nekaj časa povsem pretrgaš učenje. Aktivni počitek so sprehodi, izleti, ne preveč naporne športne discipline, razni »konjički« in podobno.

Uči se sproti – tisti dan, ko si imel predmet na urniku, naredi domačo nalogo, se nauči, sicer je pozabljanje veliko. Tako pred testi ne bo preveč učenja.

2. PROSTOR ZA UČENJE

Prostor za učenje te mora čimbolj spodbujati k učenju. V njem ne sme biti nič takega, kar vznemirja, moti in kar ti odvrača pozornost. Na delovno mizo ne spadajo slike, revije, časopisi, leposlovne knjige, gradiva za učenje drugih predmetov in podobno. Mizo imej pospravljeno in na njej le stvari za učenje predmeta, ki se ga učiš.

Prostor, kjer se učiš, mora biti **STALNO ISTI**. Najbolje je, če imaš svojo sobo. Če te možnosti nimaš, moraš imeti vsaj lastno mizo. Če se učiš vedno v istem prostoru **OB ISTI MIZI**, ti bo prišlo v navado, ki bo omogočala, da se boš v tem prostoru mnogo hitreje in lažje učil.

Najbolje je, če si **SAM V PROSTORU**. Če pa so v prostoru tudi drugi ljudje, naj opravljajo kako tiho delo.

Najbolje se je učiti **SEDE**, kajti zmerna napetost mišic olajša učenje. **STOL** mora biti **UDOBEN**, toda **NE PREMEHAK**. V mehkem stolu se mišice preveč sprostijo, kar pa za pozorno učenje ni dobro. **UČENJE LEŽE** je zelo **NEPRIMERNO**, ker mišične napetosti tedaj ni in pride do miselne togosti.

Soba, v kateri se učiš, ne sme biti ne prevelika ne premajhna – najboljša od 12 do 18 m². Prostor, v katerem se učiš, mora biti tudi **ZRAČEN, PRIMERNO TOPEL** (18 - 24 °C) in dovolj **RAZSVETLJEN**, kajti svetloba vpliva na hitrost branja. Zakrite luči ali fluorescenčne žarnice niso dobre, najboljše so prosojne ali mlečne žarnice. V prostoru mora biti **ZRAK PRIMERNO VLAŽEN**.

Pri učenju lahko motijo tudi glasovi in sicer močni, kot sta ropot, močno šumenje ali pa tudi šibki, ki so enakomerni (npr. kapljanje vode, brnenje motorja in podobno). Nekateri imajo med učenjem vključen radio. Hrupna glasba zelo moti učenje, tudi umirjena ne spodbuja k učenju, čeprav ti je ob njej lahko prijetno.

3. ČAS UČENJA

NAJBOLJ PRIMERNEN ČAS za učenje je takrat, ko je človek najbolj spočit, to je **DOPOLDNE**. Takrat si v šoli. Najslabše je učenje po kosilu. Tedaj je velika količina krvi v prebavilih in postaneš zaspan. Če si dopoldne v šoli, se uči **PO 15. URI**. Če se kdo uči zvečer, mora takoj po učenju iti spat. Zelo učinkovito je **JUTRANJE PONAVLJANJE SNOVI**, ki si se jo zvečer naučil.

4. POSTAVI SI CILJE

Pred začetkom učenja si postavi **CILJ**. Na primer: cilj današnjega dne je, da se naučim matematiko, naredim domačo nalogo in napišem referat. Pomembno je, da si tudi pred pričetkom šolskega leta zastaviš bolj dolgoročne cilje kot na primer: Rad bi postal kemijski tehnik, rad bi imel prav dober uspeh...

5. PRIPOMOČKI PRI UČENJU

Pripomočke si pripravi pred učenjem. Zelo moteče je namreč, če med učenjem hodiš naokoli in iščeš stvari, ki jih za učenje potrebuješ. Najbolj uporabni pripomočki so: Svinčniki, barvice, flomastri, ravnila, zemljevidi, slovarji...

6. PONAVLJANJE, UTRJEVANJE

Ko misliš, da snov že znaš, še ponovi ob zaprti knjigi ali zvezku. Ponavljaj s sošolci ali starši, ki ti postavljajo vprašanja. Tudi sam si postavljaljaj vprašanja, glasno odgovarjaj, tako boš sam oblikoval misli in odgovore. Pozorno beri, poslušaj in sodeluj, ko učitelj sprašuje.

7. KAJ NAREDIŠ, ČE NE ZNAŠ IN NE RAZUMEŠ:

Vprašaj učitelja, sošolca, dopolnilni pouk ...

**UČENJE JE KOT VESLANJE NAVZGOR PO DEROČI REKI.
STATI NA MESTU SE PRAVI NAZADOVATI.**

KITAJSKI PREGOVOR

DOBRE UČNE NAVADE – VEČ USPEHA V KRAJŠEM ČASU

1. Za uspešno učenje je zelo pomembno dobro branje, zato se moraš do 4. razreda naučiti čim boljšega **BRANJA Z RAZUMEVANJEM**. Počasno branje pomeni tudi počasno učenje in posledica tega je, da prav zaradi slabega branja porabiš za učenje več časa.
2. V šoli moraš pri razlagi dobro poslušati in pri utrjevanju in ponavljanju aktivno sodelovati, da boš snov dobro razumel. Naučiti se moraš uporabljati še druge vire informacij, kot so slovarji, leksikoni, enciklopedije, revije in dnevni tisk. To je predvsem pomembno, če česa ne razumeš. Zelo dober vir informacij je tudi **TVOJE OPAZOVANJE NARAVE** in vsega življenja okrog sebe
3. Če hočeš, da pred kontrolnimi nalogami ali pred spraševanjem ne boš preveč obremenjen in zaradi tega preveč utrujen, **SE UČI SPROTI**.
4. **REDNO PIŠI DOMAČE NALOGE**, kajti redno pisanje le – teh je prepotrebno ponavljanje. **PONAVLJANJE PA JE BOJ PROTI POZABLJANJU**.
5. Ko se lotiš učenja, posebno **POZORNO PREBERI NASLOVE IN PODNASLOVE**. Premisli, ali si jih resnično dobro razumel. Za razumevanje naslovov in podnaslovov se resnično splača potruditi, kajti v njih je bistvo snovi. Če pa jih nisi dobro razumel, poišči pojasnila v knjigah (slovarji, leksikoni, enciklopedije), če pa pojasnila ne najdeš, prosi za pomoč sošolce, starše, učitelja...
6. Bodi posebno pozoren pri **TEKSTU, KI JE NAPISAN Z DEBELEJŠIM ALI DRUGAČE POUJARJENIM TISKOM**. Tudi tako je označeno **BISTVO** snovi. Pozoren bodi tudi na **GRAFIKONE, TABELE, TEKST V OKVIRČKIH** ...
7. Med učenjem delaj krajše **ODMOR**. Nikakor odmor ne sme biti daljši od 15 minut. Če je odmor daljši, boš porabil precej časa, da se noč zopet »ogrel« za učenje.
8. Učno gradivo moraš **PONAVLJATI**. Ponavljanje pa ne sme biti pasivno branje, ampak **AKTIVNO MISELNO DELO**. Za branje smeš porabiti le 20% časa, da se seznaš z učnim gradivom, ki se ga moraš naučiti, potem pa moraš takoj **ISKATI BISTVENE MISLI**. Ko jih najdeš, jih moraš **PODČRTATI, IZPISATI** ali izdelati **MISELNI VZOREC**. Da to narediš, moraš znati poiskati **KLJUČNE BESEDE**. Toda ne ponavljaj dobesedno iz knjig, ampak uporabi **SVOJE BESEDE**.

Kaj so ključne besede???

Tekst v knjigi ali zvezku je ponavadi napisan v stavkih. Čeprav govorimo, pišemo in beremo v stavkih, pa si zapiskov za učenje ni potrebno delati v stavkih. Bolj smotrno je, da **PODČRTAMO ALI IZPIŠEMO KLJUČNE BESEDE**. To so besede, ki so za trajno zapomnitev nekega besedila najbolj pomembne. So **JEDRA**, okrog katerih se zbira vse ostalo učno gradivo. Teh besed je **MALO**, le okrog 10%. **POMAGAJO TI PRIKLICATI V SPOMIN UČNO GRADIVO**, ki ga moraš razumeti in o njem znati tudi poročati. Ko boš ponavljal s pomočjo ključnih besed, boš porabil mnogo manj časa, kot bi bral večkrat celotno gradivo, ali pa boš v istem času gradivo večkrat ponovil in si tako bolje utrdil snov.

9. **OBNAVLJAŠ**, lahko na različne načine: ob podčrtanih ali izpisanih ključnih besedah ali ob miselnem vzorcu. Lahko sestaviš vprašanja in na njih v mislih odgovarjaš (samoizpraševanje). Ta način učenja je primeren za predmete, pri katerih imaš v učbenikih in zvezkih veliko teksta. Matematiko in fiziko pa se boš učil drugače. Ponavljal tudi tako, da odgovarjal na vprašanja v učbenikih. Naj ti vprašanja postavljajo tudi sošolci in obratno. Postavljaj si vprašanja, ki jih postavlja tudi učitelj pri ustnem preverjanju. Govori glasno ali tiho, vendar izpelji misli do konca.

VAS UM ZMORE VEČ, KOT SI MISLITE.

TONY BUZAN

SAMOSTOJNO UČENJE SLOVENSKEGA JEZIKA

Slovenski jezik je tvoj materni jezik, zato mu moraš posvečati posebno pozornost pri vseh predmetih, ne le pri pouku slovenskega jezika. Vse tvoje šolanje in življenje bo mnogo uspešnejše, če se boš znal lepo in pravilno izražati. Da pa boš dosegel zadovoljivo stopnjo znanja slovenskega jezika, ki ti bo omogočilo uspešno nadaljnje šolanje, moraš dobro poznati področja jezikovne vzgoje, sporočanja in književnosti.

JEZIKOVNA VZGOJA je temelj za dobro izražanje. V življenju je praviloma vedno sporočilo namenjeno nekemu, zato mora biti jasno, da ga bo vsakdo razumel. Da pa bo tvoje **USTNO** in **PISNO** sporočanje razumljivo, pa moraš poznati zakonitosti jezikovne vzgoje. Pri **KNJIŽEVNOSTI** pa spoznaš zgodovino našega slovenskega jezika, pisce, ki so pripomogli k razvoju le – tega in njihova dela.

Pri **JEZIKOVNI VZGOJI** je posebno pomembno, da sproti delaš **VAJE ZA PONAVLJANJE SNOVI**, ki ste jo obravnavali pri pouku. Pri teh vajah posebno **POZORNO PREBERI NAVODILA**, ki ti natančno povedo, kaj moraš narediti. Da boš uspešen, **PREVERI PRAVILNOST SVOJEGA DELA S POMOČJO ZVEZKA OZIROMA UČBENIKA. POVEŽI NOVO ZNANJE S PREJŠNJIM** in razmisli, kaj o tej snovi že veš. Pogledaj v zvezke in učbenike iz prejšnjih let.

Za **PISNO** ali **USTNO SPOROČANJE** naredi **PISNO PRIPRAVO**. Ta je lahko **V OBLIKI OPORNIH TOČK** ali **V OBLIKI MISELNEGA VZORCA**. Ob taki pripravi boš lahko napisal vsebinsko bogat spis. Če ga boš ob zaključku pisanja še enkrat prebral s ciljem, da poiščeš in popraviš napake, bo tvoj spis ustrezal tudi pravopisnim zakonitostim.

Pri **KNJIŽEVNOSTI** ob **BESEDILIH IZ BERIL** in ob **DOMAČEM BRANJU** spoznaš celostno zgodovino našega slovstva, pisce in njihova dela.

SAMOSTOJNO UČENJE PREDMETOV Z OBŠIRNIMI TEKSTI (GEOGRAFIJA, ZGODOVINA, BIOLOGIJA...)

To so predmeti, pri katerih naletiš pri predelavi učnega gradiva na obširne tekste, ki jih moraš čim bolje razumeti in si bistvene dele tudi zapomniti.

Pri geografiji in zgodovini je nujno, da znaš tudi na zemljevidu pokazati mesta, pokrajine in podobno, kar srečaš v tekstu.

Pri biologiji pa vedi, da je najboljši učbenik narava. Stalno jo opazuj in mnogo lažje boš prodril v njene skrivnosti. Šola ti pomaga, da boš bolje razumel red in zakonitosti, ki veljajo v naravi.

Ko se lotiš samostojnega učenja katerega od teh predmetov, najprej **PRIPRAVI VSE, KAR BOŠ PRI UČENJU UPORABLJAL** (zvezek, učbenik, delovni zvezek, zemljevid oz. atlas, računalnik...).

Če si v šoli pri pouku pri razlagi kaj zapisal v zvezek, pozorno najprej **PREGLEJ SVOJE ZAPISKE. BISTVENE MISLI PODČRTAJ.**

Nato **POIŠČI UČNO GRADIVO V UČBENIKU.** Pozorno preglej **NASLOV** in **PODNASLOVE** ter razmisli, ali jih resnično razumeš. Če jih ne razumeš popolnoma, si pomagaj s priročniki. Naslove in podnaslove moraš dobro razumeti, kajti v njih je **BISTVO.**

Celoten tekst **RAZDELI NA DELE**, po katerih boš osvajal učno gradivo. **VSAK DEL** najprej **PREBERI** s sebi lastno hitrostjo branja **Z RAZUMEVANJEM.** Potem tekst preberi počasi, poglobljeno in **POIŠČI BISTVO.** Bistvene misli podčrtaj, izpiši ali naredi miselni vzorec.

GLAVNI CILJ PRI TEM DELU JE RAZUMEVANJE (ne zapomnitev)!!!!!!

Pri iskanju bistva bodi posebno pozoren na **TEKST**, ki je morda napisan na **BARVNI PODLAGI, V OKVIRU** ali pa je poudarjen z **DRUGAČNIM TISKOM** (*poševen, debelejši* ali **VEČJI TISK**).

V učbeniku so tudi **FOTOGRAFIJE, SLIKE, SKICE, GRAFIKONI, DIAGRAMI**, kjer mnogokrat najdeš poudarjeno bistvo. Pozorno si jih oglej in **PREBERI TEKST POD NJIMI.**

Če si se pri učenju srečal z imeni držav, pokrajin, krajev... jih poišči na zemljevidu oz. v atlasu.

NIKOLI SE TEH PREDMETOV NE UČI BREZ ZEMLJEVIDA!!!!!!

Če so v učbeniku ob zaključku poglavja naloge, jih izdelaj. Prav tu boš našel potrditev o svojem znanju. Če pa teh nalog ne znaš rešiti, je tvoje znanje preslabo in moraš začeti znova.

Ko imaš učno gradivo predelano, ga moraš **OBNOVITI**. Obnovi ga ob **PODČRTANEM ALI ZABELEŽENEM BISTVU**. V začetku ga obnavljaj glasno in bodi pozoren na **LEPO IN PRAVILNO IZRAŽANJE**.

GLAVNI CILJ PRI OBNAVLJANJU JE ZAPOMNITEV BISTVENIH MISLI, KI SI JIH RAZUMSKO ŽE PREJ OSVOJIL!!

Bistvene besede in misli, ki si jih prej podčrtal ali zabeležil, ti prikličejo v spomin ostalo, kar si moraš zapomniti. Če si si zapomnil bistvo, boš znal o vsebini učnega gradiva tudi pripovedovati.

KAR SLIŠIM, POZABIM,

KAR VIDIM, SI ZAPOMNIM,

KAR NAREDIM, RAZUMEM.

KITAJSKI PREGOVOR

SAMOSTOJNO UČENJE MATEMATIKE

Matematika je predmet, pri katerem je **VSAKA SNOV GRAJENA NA ZNANJU PREJŠNJE SNOVI**, zato si pri matematiki ne moreš privoščiti vrzeli, ampak moraš osvojiti vsa poglavja. Prav zato je pri matematiki še posebno pomembno **PONAVLJANJE PREJŠNJE SNOVI**. Ponavljanje pa učitelj vedno predvidi v domači nalogi, zato pri matematiki res vedno delaj domačo nalogo!!!

Če ste v šoli prejšnjo uri pregledali domačo nalogo in si imel napake, oglej si jih in naredi popravo!

Nato **PREGLEJ ZAPISKE**, ki jih imaš v **ŠOLSKEM ZVEZKU**. Ponovno **PREDELAJ NALOGE**, ki ste jih rešili prejšnjo uro v šoli in jih imaš v zvezku. Potem **PREDELAJ ŠE ZGLEDNE PRIMERE V UČBENIKU**. Presodi sam, kako natančno moraš te naloge predelati, da boš nato znal narediti domačo nalogo. Če snov že dobro obvladaš, boš naloge le pregledal. Če pa nisi popolnoma prepričan v svoje dobro razumevanje, pa jih še enkrat predelaj.

KAKO?

Prepiši podatke v svoj zvezek za vaje in naloge rešuj ob zaprtem šolskem zvezku. Ko si nalogo rešil, preveri v šolskem zvezku, če si dobil pravilen rezultat. Če je rezultat pravilen, pojdi k naslednji nalogi. Če **REZULTAT NI PRAVILEN**, primerjaj svoj postopek naloge s tistim v šolskem zvezku od vrstice do vrstice in našel boš napako. Vprašaj sam sebe:

- ***Kje sem naredil napako?***
- ***Česa ne znam, da sem naredil napako?***
- ***Kaj bom ukrenil, da takih napak ne bom več delal?***

Ko ugotoviš vzrok za svojo napako, nadaljuj delo pri naslednjih nalogah na enak način. Namesto, da še enkrat prepišeš podatke, lahko rešitev le prekriješ in uporabljaš podatke kar iz šolskega zvezka. Tudi zgledne primere iz učbenika lahko predelaš na enak način.

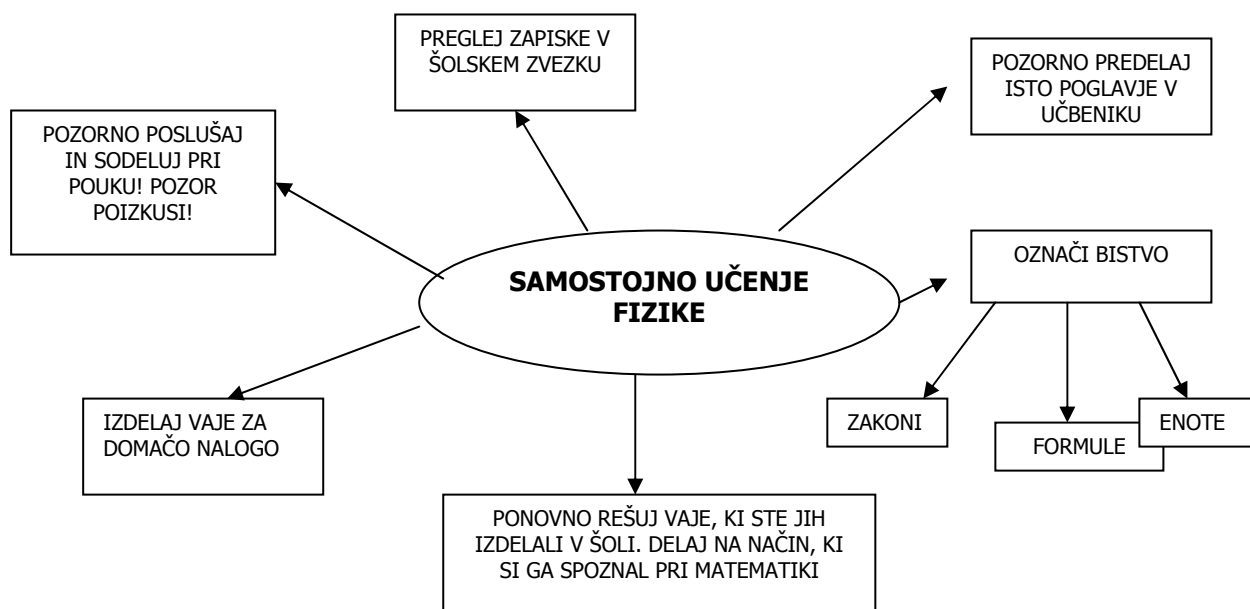
Ko si prepričan, da znaš rešiti zgledne primere iz šolskega zvezka in iz učbenika, začni reševati domačo nalogo. **ČE RESNIČNO OBVLADAŠ ZGLEDNE PRIMERE IZ ŠOLSKEGA ZVEZKA IN UČBENIKA**, pri domači nalogi ne boš imel težav. V učbeniku imaš vedno tudi rešitve nalog, tako da boš vedno lahko kontroliral pravilnost rezultatov. Če pri prvem reševanju ne boš dobil pravilnega rezultata, poizkušaj reševati nalogo še enkrat in ugotoviti napako. Če pa še drugič ne boš dobil pravilnega rezultata, moraš poiskati pomoč pri sošolcih, starših ali učitelju.

SAMOSTOJNO UČENJE FIZIKE

Fizika je predmet, pri katerem ti učitelj v šoli omogoči, da vidiš dosti poizkusov, zato bodi še posebej pozoren pri razlagi in pri dogajanju pri poizkusih. Tega ti učbenik pri domačem samostojnem učenju ne more nadomestiti, pa če ga še tako natančno predelaš.

Ko se lotiš samostojnega učenja, najprej **POGLEJ ZAPISKE**, v šolskem zvezku, ki ti dajo informacijo, kaj ste se pri fiziki učili. Nato **POIŠČI ISTO POGlavJE V UČBENIKU** in preberi širšo razlago. Kakor pri vsakem učenju, tudi pri fiziki imej **VEDNO V ROKI SVINČNIK IN PODČRTAJ BISTVO**. Posebej pomembni so pri fiziki **ZAKONI, FORMULE IN ENOTE**. To podčrtaj ali označi drugače, kajti to je najpomembnejše. Ko spoznaš bistvo, poizkusi ponovno rešiti naloge, ki ste jih delali v šoli in zanje veš, da so pravilno rešene. Naloge predelaj na enak način, kot si ga spoznal pri matematiki.

Šele, ko boš osvojil snov, ki si jo spoznal pri pouku, se loti domače naloge. Veliko napako delajo tisti, če se takoj v začetku učenja lotijo domače naloge. Seveda je to dobro, če so snov v šoli popolnoma osvojili in takoj pravilno rešili domačo nalogo. Če pa rezultat ni pravilen, pa vedi, da je vzrok temu to, ker nisi najprej ponovno predelal teksta, ki ste ga spoznali v šoli ali nisi predelal vaj, ki ste jih izdelali v šoli. Postopaj pravilno in sigurno boš pri fiziki uspešen.

TEHNIKE UČENJA

Za učinkovitejše učenje je vsekakor potrebno **DOBRO, HITRO BRANJE Z RAZUMEVANJEM**. Dokazano je, da je mnogokrat za slab uspeh v šoli vzrok prav v slabem in počasnem branju. Branje je glavno sredstvo učenja, saj izobražen človek dobi 70% - 80% svojega znanja iz pisnih besedil. Največkrat je vzrok za slabo učenje prav slabo branje.

Za dobro branje je pomembna **HITROST** branja in seveda hkrati tudi **RAZUMEVANJE PREBRANEGA**.

Glede na hitrost branja ločimo štiri vrste:

- POČASNO BRANJE (200 besed in manj v minuti)
- SREDNJE HITRO BRANJE (200 – 400 besed v minuti)
- HITRO BRANJE (400 besed in več v minuti)
- DIAGONALNO BRANJE (do 2000 besed v minuti, kadar iščemo le en določen podatek.)

Svojo hitrost branja si lahko izmeriš sam. S štoparico ali z uro s sekundnim kazalcem si določiš začetek branja. Nato prebereš določen tekst s svojo običajno hitrostjo, ki ti omogoča tudi razumevanje. Z uro ugotoviš tudi konec branja in izračunaš trajanje branja v minutah. Prešteješ besede v tekstu in število besed deliš s številom minut. Tako dobiš svojo hitrost branja – število besed v minuti.

Kakšno je hitro branje?

1. Hitro branje je popolnoma **TIHO BRANJE** brez še tako tihega **IZGOVARJANJA BESED** ali **PREMIKANJA USTNIC**.
2. **RAZUMETI MORAJŠ, KAJ BEREŠ**. Če se vračaš nazaj na že prebran tekst, ker ga nisi razumel, bi moral brati počasneje. Pač še nimaš take hitrosti branja.
3. Hitro branje je tudi branje z **VEČJO POZORNOSTJO**, prav zato je tudi učinkovito.

Pri učenju uporabljaš vse vrste branja. **POČASNEJE** moraš brati takrat, če si boš moral nekaj dobesedno zapomniti. Kadar bereš težji tekst, ki ima nove besede in pojme ali tujke, ali pa takrat, ko iščeš neko vodilno misel ali ključne besede. Počasnejše branje je primernejše tudi za leposlovje, zlasti pesmi, če ti je pomembno čustveno doživljanje.

HITREJE pa boš bral, ko je branje informativno ali pa začetno branje učnega gradiva. Kadar v nekem tekstu iščeš samo določen podatek, takrat lahko uporabiš tako imenovano **DIAGONALNO BRANJE**, ko tekst preletiš s hitrostjo 2000 besed ali več v minuti. Ko določiš pri učenju cilj branja (dobesedno zapomnitev, informativno branje, iskanje ključnih besed, iskanje določenega podatka...), se **SAM** odločiš tudi za ustrezno hitrost branja.

UPOŠTEVAJ PRAVILO: prizadevajmo si za hitro branje, toda nikoli ne berimo tako hitro, da ne bi razumeli, kaj beremo. **GLAVNI CILJ JE RAZUMEVANJE PREBRANEGA**, ne pa količina prebranega teksta, niti zapomnitev dobesednih stavkov v tekstu.

BELEŽENJE

BELEŽITI POMENI ZAPISATI BISTVO. TO SO NAJPOMEMBNEJŠE BESEDE NEKEGA USTNEGA ALI PISNEGA SPOROČILA, OB KATERIH LAHKO TO SPOROČILO OBNOVIŠ. Beležiš v šoli ob učiteljevi razlagi ali pa doma pri samostojnem učenju, ko delaš izvleček iz določene snovi.

BELEŽENJE OB RAZLAGI

Pri beleženju v šoli, ko si izpisuješ bistvene misli učiteljeve razlage, je zelo pomembno, da učitelja **POZORNO POSLUŠAŠ**, da ga resnično razumeš. Hkrati s poslušanjem **POIŠČEŠ BISTVENE MISLI** v učiteljevi pripovedi. To je kar precej težko, zato ti pri tem v začetku mora pomagati učitelj. Bistvene misli nato **OBLIKUJEŠ PO SVOJE** in te samostojno oblikovane misli **NAPIŠEŠ**.

BELEŽENJE PRI SAMOSTOJNEM UČENJU

V roke si dobil knjigo, katero moraš preštudirati celo, ali pa morda le določeno poglavje. Najprej si knjigo dobro oglej – naslov, ime avtorja, letnico izdaje, nato pa **KAZALO**, ki ti predstavi vsebino knjige. Kazalo je zelo pomemben del knjige. Iz njega izveš, kaj je vsebina knjige in kje so poglavja, ki jih morda iščeš. Ko najdeš poglavje, ki ga moraš spoznati, najprej prelistaj tisti del knjige, kjer dobiš prvi vtis o gradivu. Nato si oglej **NASLOV, PODNASLOVE**, razna **PRAVILA IN GESLA**, ki so izpostavljena tako, da so napisana z debelejšim tiskom, s poševnimi črkami ali pa so v okviru. S tem knjiga ločuje pomembno od nepomembnega, poudarja, opozarja, vodi, pojasnjuje bistvene dele teksta. Nato si **OGLEDAŠ** še slike, skice, grafikone, razpredelnice, zemljevide, ki so ob tekstu.

Nato pa najprej **PREBEREŠ TEKST V CELOTI** in to s svojo največjo hitrostjo branja, ki ti še omogoča razumevanje.

Ko spoznaš tekst v celoti, ga **RAZDELIŠ NA DELE**. Vsak del natančno **PREDELAŠ**.

Najprej tekst prebereš s **POČASNIM POGLOBLJENIM BRANJEM**. Nato **POIŠČEŠ BISTVO IN PODČRTAŠ** ključne besede. Bistvene misli **OBLIKUJEŠ PO SVOJE** in jih nato **ZABELEŽIŠ**.

Bistvene misli s ključnimi besedami lahko zapišeš **LINEARNO** ali v obliki **MISELNEGA VZORCA**. Najprimernejši papir za beleženje je list A4. linearno jih zapisujemo v obliki opornih točk. Miselni vzorec pa je zapis v obliki strukture možgan. Tony Buzan, ki je v knjigi Delaj z glavo prikazal ta način učenja, pravi miselnemu vzorcu »zemljevid uma«.

NASLOV narediš vedno v sredini lista. Napišeš ga z rdečo barvo in ga obkrožiš. Okrog naslova razporediš **KLJUČNE BESEDE**, pomembnejše so bliže naslova, manj pomembne pa so bolj oddaljene. Za besede, ki jih uporabljaš večkrat,

lahko uporabljáš tudi kratice ali olajšave. Pišeš s **TISKANIMI ČRKAMI**. Tudi v miselnem vzorcu obkrožiš ali podčrtaš najpomembnejše in pri tem uporabljaš **RAZLIČNE BARVE**. Za označevanje povezav med ključnimi besedami uporabljaš **PUŠČICE**. V miselni vzorec pa vnašaš tudi različne like – kroge, kvadrate, pravokotnike, vprašaje (če ti kakšna snov ni posebno jasna), klicaje (če hočeš pri kakšnem podatki poudariti poseben pomen).

ČAS JE ZLATO,

PRIHRANIMO GA S HITREJŠIM BRANJEM!

DR. VID PEČJAK

DOBRO ZAPISANA SNOV JE ŽE NA POL NAUČENA.

DR. BARICA MARENTIČ - POŽARNIK

**UČENJE JE DELO, KI SE GA JE MOČ NAUČITI!
OB SKRBNOM NAČRTOVANEM ČASU IN NAČINU UČENJA BO
ŠOLSKO DELO POSTALO LAŽJE, ZANIMIVEJŠE IN
PRIJETNEJŠE IN KAR JE TUDI ZELO POMEMBNO, DOVOLJ
BO ČASA ZA MLADOST, KI NAJ LE »SKAČE ČEZ POTOK,
KJER JE MOST«!**

Viri

- Dušica Kunaver (1998): Učim se učiti. Ljubljana:Samozaložba